

■ Быць разам

Кіраўнік шоу «Алюр»
Людміла РАДЗІВОНАВА:

«У СЯМ'І МЫ СПРАЧАЕМСЯ ТОЛЬКІ З-ЗА ПРАЦЫ»

Пра ракавую страсць, палкае каханне і іншыя эмоцыі яна спявае ў ансамблі. А вось пра ўласнае жыццё, пра асабістыя і працоўныя справы распавядае надзіва сур'ёзна, быць можа, з ледзь бачнай усмешкай. І сцвярджае, быццам няма асаблівага сакрэту ў тым, як зрабіць з сям'і ансамбль і наадварот, захаваўшы пры гэтым лад і згоду. Ці складана творчым людзям пражыць у шлюбе 20 гадоў, хто ў сям'і галоўны і чаму яна называе сваіх артыстаў «дзецьмі», «Сямейнай газеце» распавяла мастацкі кіраўнік і адна з заснавальніц цыганскага шоу «Алюр» Людміла Радзівонава.

Сяргей і Людміла РАДЗІВОНАВЫ амаль 20 гадоў таму.

Пра значнасць выбару

— Ведаю, што нядаўна вы з мужам (Сяргей Радзівонаў, аўтар і аранжыроўшчык песень. — Аўт.) адзначылі прыгожую дату — 20 гадоў шлюбу...

— Так, — расцвітае ва ўсмешцы Людміла Міхайлаўна. — Насамрэч разам мы на адзін год больш, але «па пашпарце» менавіта так. Мы нават венчаныя... На час сустрэчы мы ўжо абое былі з Сярохам дарослымі, вопытнымі людзьмі. У мяне было двое дзяцей ад першага шлюбу. Прыкладна год працавалі разам, сустракаліся, прыглядаліся адно да аднаго. Жаніцца і тым больш вяняцца я не тое каб не хацела — хутчэй, не разумела патрэбы: я ж на 9 гадоў старэйшая, маю досвед сямейнага жыцця, ведаю, якая гэта адказнасць — выхаванне дзяцей. Таму лічыла, што Сярожа, мабыць, не разлічвае ўласныя сілы і можа не вытрымаць такой нагрузкі. Але пражылі год разам — дзеці яго палюбілі, ён да іх вельмі цёпла ставіўся — і я пагадзілася. А далей усё

атрымалася як атрымалася — і, ведаеце, за ўсе гады мы аб гэтым ніколі не шкадавалі.

— У артыстычным асяродку сцвярджаюць, быццам у вас уся сям'я — у «Алюры». Чуткі ці праўда?

— Праўда. Акрамя нас з Сяргеем, у ансамблі мае дзеці — дачка і сын, а таксама пляменніца і брат. Напэўна, сцэна — гэта ўжо больш, чым праца, чым творчасць. Гэта жыццё. Прычым у нас атрымалася своеасабліва пераемнасць пакаленняў: я з 5 гадоў на сцэне, а дачка мая з 6 гадоў. Мяне бацька ў свой час адвёў у Рэспубліканскі палац піянераў, дзе быў ансамбль «Зорачка», а мая Наташа пачала творчую дзейнасць на Дзяржтэлерадыё, у хоры, а потым у знакамітым калектыве «Госціца», які даў вялікі і творчы, і жыццёвы вопыт.

...Да цыганскага рэпертуару, распавядае Людміла Радзівонава, яны прыйшлі не адразу. Спачатку спявалі «як усе» — эстраду. А потым звярнулі ўвагу на тое, што на песні цыганскай тэматыкі глядач рэагуе найбольш жыва і эмацыянальна. Зрабілі ў якасці эксперыменту невялікі блок адпаведных песень з кінафільмаў, падабралі касцюмы. «Гэта быў фурор, — узгадвае Людміла. — І мы пакрысе пачалі расці: спачатку ўзялі дваіх, потым чатырох танцораў, паступова знайшлі сабе цудоўных музыкантаў. Мой брат Аляксей працуе ў нас гукарэжысёрам, сын Павел — таксама. Яго мы практычна «вырасцілі» пад сябе. Пляменніца Аліса Барыла выступала ў ансамблі з 4 да 7 гадоў і стала самай юнай артысткай за ўсю нашу гісторыю; потым, калі яна пайшла ў школу, зрабілі перапынак, каб не перагружаць дзіця выступленнямі, а цяпер яна зноў працуе.

— Няўжо нікога з дзяцей не давялося прымушаць займацца музыкай?

— Ні ў якім выпадку! Цяпер, наадварот, вельмі многія людзі просяць узяць іх дзяцей, але я гэтага прыныцыпова не раблю, бо «Алюр» — не

дзіцячы калектыў, гэта зусім іншая нагрузка і рэпертуар. Калі Аліса ездзіла з намі на гастролі ў тур «За Беларусь» — не ведаю, як дзіця гэта выносіла, бо стамлялася і яна, і мама. Але ж усіх мам за ўсімі дзецьмі не павязеш. На сёння ў калектыве 25 чалавек. Натуральна, хтосьці сыходзіць, людзі мяняюцца. Калі дзяўчаты-танцоркі выходзяць замуж і нараджаюць дзіця (як, напрыклад, жонка Паўла Клышэўскага, Алеся), то практычна ніхто не вяртаецца, прысвячаюць сябе сям'і. Мабыць, гэта і правільна... Хаця не, няправільна. Калі чалавек жыве творчасцю, калі ў яго гарыць душа — значыць, трэба сябе рэалізоўваць. Але ў кожнага свой выбар.

Пра сілу пачуццяў

— Кажуць, што мудрая жанчына ў сям'і іграе першую скрипку, але робіць гэта так далікатна, што ніхто сагонні і не здагадаецца.

— Безумоўна! А мой муж і не супраціўляецца — ён ведае, што ў сям'і, дый па жыцці я лідар. І за гэтую здольнасць прызнаць, што я ў чымсьці мацнейшая, па шчырасці, я яго толькі яшчэ больш паважаю. Сярожа мне давярае, а я, са свайго боку, заўжды раюся з ім, калі нешта важнае. У нас не бывае такога: «Я сказала — і кропка». — Ва ўсіх справах улічваем меркаванні адно аднаго. І спрэчкі ў нас, як правіла, здараюцца выключна з-за працы. У сямейным жыцці амаль не сварымся, а з-за работы ой як гарача бывае! Эрэшт, можа, таму і калектыў жыве столькі часу, бо ў спрэчках нараджаецца ісціна.

— Але, як правіла, творчыя людзі — ранімыя, эмацыянальныя, тэмпераментныя. Зноў жа, выступленні, прыхільнікі — у кожнага свае... Няўжо з-за гэтага ні разу не было непараўненняў?

— Буду нясціплай, але, напэўна, я занадта разумная жанчына, каб траціць свае нервы і сілы на рэўнасць да прыхільнікаў. Наадварот, трэба радавацца, калі артыст падабаецца публіцы, калі да яго праяўляюць увагу. Мы ў гэтым плане нармальныя, адекватныя людзі. Да ўсяго, гэта ж частка працы!

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

ДОБРА ЗАБЫТАЕ СТАРОЕ

«Гадзіннік!» — кідаю я дачцэ мяч. — «Фу-фу, неядомае, — адбіваецца яна. — А я табе за гэта кіну... ёгурт!» — «Дзякуй, смачна. Лаві... катлету!». Тут мяне нехта тузае за рукаў. «А можна з вамі?» — сарамліва пытаецца хлопчык гадоў 9–10. Праз пару хвілін далучаецца яго старэйшая сяброўка, і наша меню ядомага-неядомага істотна пашыраецца.

Для мяне было адкрыццём, што многім сучасным дзецям сумна на вуліцы. Яны банальна не ведаюць, чым сябе заняць. У лепшым выпадку (неаднаразова ўбачана ў новабудулях) скачуць з нагамі па арэлях і горках, выклікаючы хвалю абурэння ў мам немаўлят. У горшым (падгледжана ў тыповым «спальным» раёне) — тыя ж арэлі, горкі, лаўкі, маладыя дрэўцы бязлітасна знішчаюць.

Нас, помніцца, з вуліцы дадому было не загнаць; цяпер жа, калі меркаваць па расказах некаторых знаёмых бацькоў і выхавацеляў, дзяцей на вуліцу з дома не выгнаць.

...Колькі радасці прыносілі не толькі нам з аднакласніцамі, а тысячамі і мільёнам савецкіх дзяўчат звычайны шнур для бялізны з гумовымі ніткамі, цераз якія можна было скакаць так і гэтак, з паваротам і прытопамі, на вышыні адступні да падпахуў, ад аднаго да дзесяці і назад! Хто ж з дзяцей задумваўся, што гэтыя скокі яшчэ і карысныя для развіцця каардынацыі і агульнага тонусу? Нам проста было цікава, а бацькам — спакойна. А масавыя, ад 5 чалавек і больш, хованкі з «Тукі-тукі, кожны за сябе»? А гульня ў квача, яна ж — даганялкі, салкі і г. д. (як падлічылі аматары, у розных краінах былога СССР існавала каля 40 разнавіднасцяў і назваў гэтай гульні). А імклівыя «Выбівалы» ці «Алі-Баба», камандныя «Казакі-разбойнікі» і «Разблытай клубок», завадная «Гарачая бульба», у якія з аднолькавым імпэтам гулялі як хлопцы, так і дзяўчаты, сыходзячыся пад'езд на пад'езд! Куды зніклі гэтыя гульні, такія простыя і разам з тым захалляльныя, з нашых двароў?

Час ад часу на школьным стадыёне яшчэ сустракаюцца вулічныя футбольныя ці валебольныя каманды, але гуляюць у іх у асноўным старэйшыя падлеткі. Гульні ў «Мора хвалюецца, раз» і «Я садоўнікам нарадзіўся» бачыла я, на жаль, толькі ў дзіцячых садках. А каб дзеці самі звязалі дзве скакалкі і зацягнулі ўсіх ахвотных пад якую-небудзь лічылку праскакаць на сусветны рэкорд — такое, мабыць, здольныя арганізаваць толькі вопытныя настаўнікі фізкультуры дзе-небудзь у летніку. Дый тое ў добраахвотна-прымусовым парадку, пад незадаволеным каментарый і кіслыя міны падлеткаў: маўляў, навошта нам гэта ўсё?

І праўда, навошта? Можа, проста каб стаць бліжэйшымі адно аднаму? Але для гэтага трэба і нам, бацькам, не проста адвесці вочы ад манітораў, а выклікаць іх і адкласці свае неадкладныя справы. Многім жа прасцей даць у рукі цацку, кніжку, планшэт (патрэбае падкрэсліць) і адправіць: маўляў, сядзі чытай/ідзі гуляй/рабі што хочаш. Нам зручна, каб дзеці не перашкаджалі. А яны проста не ведаюць гэтых гульняў. І не даведаюцца, калі бацькі ўвесь час настолькі занятыя, што не знаходзяць часу нават на ціхіх, агульнасямейных гульніх кшталту таго ж лато ці «Эрудыта», не кажучы ўжо пра гойсанкі з мячом на вуліцы. Лежачы на канапе, у лапту гуляць не навучыш. За кога ж тады спытаць за пустыя двары, спадарства?

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

P.S. А вы ў што гуляеце са сваімі дзецьмі і ўнукамі?

...і сёння.

■ У вас будзе дзіця

Маша

Трэці год на тэлеканале АНТ існуе рубрыка «У вас будзе дзіця». Дзякуючы праграме, новыя сем'і знайшлі амаль 50 дзяцей. Да праекта далучылася і наша газета.

Машы, якая жыве цяпер у Бабруйскім дзіцячым доме, 5 гадоў. Праўда, выглядае дзяўчынка, як зазначаюць выхавальнікі, значна меншай. «Затое яна ўжо вельмі многае ўмее, — дадае выхавальніца Святлана Іваніцкая. — Умее сябраваць, абараняць і дараваць. Таксама вельмі любіць танцаваць і ўмее рабіць масаж, старанна выконваючы ўсе патрэбныя рухі маленькі-

мі ручкамі. Любіць гуляць з лялькамі. Калі яна гуляе ў сям'ю, то бярэ на сябе ролю мамы. На занятках жа, нават калі ў яе не ўсё атрымліваецца і патрэбна пэўная дапа-

мога, Маша заўжды выконвае ўсе заданні да канца...

Для многіх дзяцей сям'я — звычайная, натуральная справа. Для Машы абянец мамы і тату — гэта мара. Вельмі хацелася б, каб гэтая добрая, ласкавая дзяўчынка таксама знайшла сваю сям'ю, дзе яе будуць любіць і дзе будучы пра яе клапаціцца.

Каб даведацца пра Машу больш, пазваніце па нумары (017) 284-71-51. Гэта нумар Нацыянальнага цэнтра ўсынаўлення Міністэрства адукацыі. Для тых, хто жадае ўсынавіць дзіця, на сайце videopassport.ru змешчаны відэакурсы, падрыхтаваныя сумесна НЦУ і творчай групай праекта «Пакуль усе дома».